

ГАРМОНІЯ РОЗУМУ Й ДУШІ

*Перлини народної мудрості
в афоризмах і крилатих висловах*

Композиція М. П. Кушніра

Третє видання, виправлене і доповнене

Острог
Видавництво Національного університету
«Острозька академія»
2014

УДК 87-84
ББК 84.0
Г 20

*Щира подяка ректорові
Національного університету «Острозька академія»
проф. І. Д. Пасічнику
за допомогу у виданні цієї книги*

Г 20 **Гармонія розуму й душі.** Перлини народної мудрості в афоризмах і крилатих висловах / Укладач М. П. Кушнір. – 3-тє вид., виправлене і доповнене. – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. – 386 с.

У книзі вміщені найкращі афоризми, крилаті вислови, прислів'я, приказки, цитати із творів видатних діячів античності, середньовіччя і сучасності.

Глибина думки, художня переконливість, тонкий гумор – такі найхарактерніші ознаки мудрих висловів, які, без сумніву, зацікавлять широке коло читачів, сприятимуть формуванню їх особистого світогляду.

УДК 87-84
ББК 84.0

© Кушнір М.П., 2014
© Видавництво Національного університету
«Острозька академія», 2014

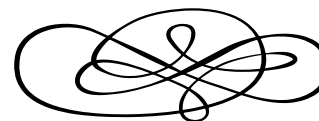
Quis

Передмова	5
Світ. Україна. Народ. Патріотизм. Нація. Незалежність. Свобода	8
Держава. Влада. Закон	22
Людина – міра всіх речей	27
Життя та його сенс	35
Миттєвості життя. Час. Минуле. Сучасне. Майбутнє. Молодість. Зрілість. Старість. Смерть. Безсмертя. Вічність.	46
Навчання. Школа. Учитель. Учень. Спостережливість. Пізнання. Самопізнання. Знання. Освіта. Наука. Учений. Істина. Розум. Ерудиція. Пам'ять. Мудрість. Інтелект.	74
Слово. Мова. Культура спілкування.	109
Виховання. Ввічливість. Повага. Самоповага. Поведінка. Етика. Мораль. Звичка.	118
Праця. Покликання. Талант. Мета. Натхнення. Ентузіазм. Творчість. Наполегливість. Успіх. Досвід. Досконалість. Авторитет. Репутація. Ідеал. Геній. Слава. Особистість.	132
Мистецтво. Театр. Актори. Музика. Композитори. Живопис. Художники. Скульптура. Архітектура. Митці. Поезія. Поети. Література. Письменники. Культура. Гармонія. Краса.	155
Натура людська. Чоловік. Жінка. Шлюб. Подружжя. Інстинкт. Пристрасть. Спокуса. Насолода. Задоволення. Почуття. Радість. Щастя. Нещастя. Горе. Страждання. Мрія. Бажання. Думка. Віра. Надія. Любов. Дружба. Воля. Характер. Неминучість. Доля.	182
Людські чесноти. Скромність. Совість. Чесність. Честь. Справедливість. Благородність. Порядність. Гідність. Добро. Вдячність. Терпіння. Співчуття. Милосердя.	234

Вади людини. Егоїзм. Самолюбство. Заздрість. Лицемірство. Несправедливість. Ненависть. Гнів. Жорстокість. Страх. Байдужість. Жадібність. Невігластво. Лінощі. Невдячність.....	251
Вічні цінності. Кредо життя.....	266
Храм душі людини.....	270
Дорога до себе.....	275
Самотність. Усамітнення. Аскетизм. Стриманість. Спокій.....	279
Життєві поради.....	285
Гумор. Сатира. Анекдоти. Жарти. Сміх.....	289
Шлях до здоров'я. Харчування – основа життя і здоров'я. Фізична культура і здоров'я. Загартовування. Відпочинок. Міра – норма життя.....	306
Екологічна філософія життя.....	319
Епітафія. Некролог. Кладовище. Похорон. Пам'ятник. Пекло. Рай.....	331
Афоризми поза циклами.....	339
Домашня бібліотека. Бібліотека – храм мудрості. Яку бібліотеку необхідно комплектувати? Що може бути в домашній бібліотеці? Навіщо потрібно мати книги вдома? Книги і читання. У чому сенс читання? Скільки книг і яких повинна прочитати кожна людина?.....	344
Авторський покажчик.....	357
Список використаної літератури.....	382

Передмова

*Афоризми – це мудрість у портативній формі,
концентрований екстракт думок і почуттів.*

Вільям Рансвіл Олджер

Величезне багатство народу – його мова. Тисячоліттями накопичувалися і вічно живуть безмежні скарби людської думки. І, можливо, ні в одній з форм мовної творчості з такою силою і багатогранністю не проявляється його розум, світогляд і досвід, як в афоризмах і крилатих висловлюваннях.

Афоризми – це перлини народної мудрості віків, які в стислій образній формі відображають широку панораму духовного життя народу. Афоризми – це і скарбниця моральної мудрості, бо всім своїм змістом вони націлені на те, щоб спонукати читача до самостійної роботи розуму і душі в моральному і духовному самовдосконаленні.

В книзі зібрані афоризми, крилаті вислови, прислів'я великих людей різних часів і народів: письменників, вчених, філософів, діячів освіти, науки, культури, медицини. З античних фольклорних джерел черпали, збагачуючи мистецтво слова, видатні особистості не тільки античної доби, а й пізніших епох.

Неможливо осягнути багатогранність людських відносин, які збереглися у викарбуваних народних висловах і афоризмах.

Для зручності користування афоризми систематизовано за тематичним принципом. Кожен розділ поділено на тематичні рубрики.

Компонування тематичних рубрик проводилося за принципом доповнення і поляризації людських почуттів і поглядів, а то й дискусії між авторами з приводу вічних тем. Це спроба системно об'єднати головні почуття людини.

Для сприйняття чужої мудрості потрібна самостійна, копітка і цілеспрямована робота, певна концентрація уваги і напруження розуму. Тільки таке читання допоможе критично оцінити власне ставлення до життя і виробити свою раціональну життєву позицію. Знайомство з афоризмами є своєрідною школою мудрості, джерелом інтелектуального, духовного і морального світогляду.

Сподіваємося, що вікова мудрість крилатого слова допоможе носіям і любителям цього жанру збагнути неперехідні істинні цінності, отримати естетичну насолоду і вийти збагаченою, оновленою людиною.

М. П. Кушнір

Композиція Мирона Петровича Кушніра

ГАРМОНІЯ РОЗУМУ Й ДУШІ

Перлини народної мудрості
в афоризмах і крилатих висловах

Технічний редактор Свинарчук Роман
Комп'ютерна верстка Крушинської Наталії
Художнє оформлення обкладинки Тимчука Станіслава
Коректор Криловець Анатолій

Для художнього оформлення використано зображення з книг:
Слабошпицький Михайло. Марія Башкирцева (Життя за гороскопом) (Передмова П. Загребельний) / М. Слабошпицький. – К. : Ярославів Вал, 2008. – 272 с., іл.

Корж Н. Г., Луцька Ф. Й. Із скарбниці античної мудрості / Худож. оформл. П. Т. Вишняка / Н. Г. Корж, Ф. Й. Луцька. – К. : Вища шк. Головне вид-во, 1988. 320 с.; іл.

Разум сердца: Мир нравственности в высказываниях и афоризмах / Сост.: В. Н. Назаров, Г. П. Сидоров. – М. : Политиздат, 1989. 605 с.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 22,44.

Тираж 100 прим. Зам. № 14-58

Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура «AdonisC».

Оригінал-макет виготовлено у видавництві
Національного університету «Острозька академія»,
Україна, 35800, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
РВ № 1 від 8 серпня 2000 року.

Видавець СПД Свинарчук Р. В.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
РВ № 27 від 29 липня 2004 року.
Тел. (+38067) 771 28 70, e-mail: 35800@ukr.net.